

HASAN YÜCEL**Brunson davası ABD-Türkiye ilişkilerini nasıl etkiler?**

İzmir'deki Evanjelik kilisesine bağlı olarak çalışan, Amerikan vatandaşı Pastör Andrew Craig [Brunson](#) 15 Temmuz darbe girişiminden sonra tutuklandı ve üçüncü duruşması 18 Temmuz'da görüldü. Bu duruşmada hakim tutukluluğun devamı kararını verdikten yaklaşık bir hafta sonra adli kontrol şartı ile ev hapsine alınması kararı verdi.

Duruşma başlamadan önce ceza yargılamasının dışında bir idari süreç de gerçekleşti. Brunson hakkında ilk olarak Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 6458 sayılı Kanun üzere "**kamu düzeni veya kamu güvenliği açısından tehdit**" oluşturduğu gerekçesiyle uzun dönemli ikamet etme talebini 28 Eylül 2016'da reddetti. 7 Ekim 2016'da ise Brunson ve eşi Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'ne götürüldü.

Kısaca belirtmek gerekirse ceza yargılamasına giden süreçte idare ulusal güvenlik açısından bir değerlendirmede bulundu.

Brunson sürecin sonunda 9 Aralık 2016'da tutuklanarak cezaevine nakledildi. 2017'de ise sonradan eklenen suçlamalar nedeniyle başka bir tutukluk kararı verildi. Son olarak ise İzmir 2. [Ağır Ceza Mahkemesi](#) 16 Mart 2018'de iddianameyi kabul etti.

Savcılık iddianamede Brunson'a yönelik iki farklı suçtan dolayı ceza talep etmiştir. İlk iddia "**örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek**" iken ikinci iddia ise "**devletin gizli kalması gereken bilgilerini siyasal veya askeri casusluk amacıyla temin etme**" suçuna ilişkindir. Görüldüğü üzere savcılık Brunson'un cezai sorumluluğunu 15 Temmuz darbe girişimiyle direkt ilişkilendirmemiştir.

Delil olarak [gizli tanık](#) beyanları ve Brunson'un kullandığı telefonda elde edilen materyaller dikkat çekmektedir.

Gizli tanıklardan biri olan "**Dua**" kod adlı tanık Brunson'un **Bekir Baz** gibi üst düzey [FETÖ](#) üyeleri ile toplantı yaptığını iddia etti. Tanığın ifadesine göre Bekir Baz bu toplantıda Brunson'a dernekleşme tavsiyesinde bulundu. Buna ek olarak savcılığın topladığı delillere göre Brunson FETÖ üyesi olan Murat Safa ve Taner Kılıç ile de görüştü.

Buna ek olarak Brunson'un telefonundan gönderdiği mesajlar da delil olarak savcılık tarafından sunuldu. 15 Temmuz darbe girişiminden sonra, 21 Temmuz 2016'da Brunson şu ifadeyi kullanan bir mesaj göndermiştir:

"Türkleri sallayacak bazı olayları bekliyorduk -İsa'ya dönmek için gerekli koşullar oluştu.

Darbe teşebbüsü bir şoktu. Birçok Türk geçmişte de olduğu gibi askeriye güvendi ancak bu sefer çok geçti. Ve darbe teşebbüsünden sonra bu başka bir sallama. Sanırım olaylar daha da kötüye gidecek. Sonunda biz kazanacağız." Brunson bu mesajı attığını kabul etti fakat bu mesaj ile darbenin başarısız olduğunu kastetmediğini de vurguladı. Ayrıca Brunson aleyhine yöneltilen suçlar kapsamında [PKK](#) terör örgütü lehine çalışmalarda bulunduğu iddia edildi. Bununla ilgili olarak **Levent Kalkan** tanık olarak ifade verdi ve Brunson'un Kürdistan bayraklarını açan kişilerle beraber çektiği bir fotoğraf olduğunu belirtti. **Güven Dilşen** isimli başka bir tanık ise Brunson'un düzenlediği ayinlere PKK terör örgütünün sembolü olan bayrakları ve flamaları ile gelen kişilerin varlığından bahsetti.

ABD davaya ne tepki verdi?

Brunson davası ABD iç siyasetinde hatırı sayılır yer bulmuştur. Yasama organı olan Kongre Brunson'un [Türkiye](#)'de tutukluluğunun devam etmesini gerekçe göstererek yasama sürecini başlatmıştır.

Brunson için başlatılan ceza yargılaması sürecinde birkaç yasa tasarısı gündeme gelmiştir. Şu an tasarı halinde olan yaptırımlara örnek olarak F-35 uçaklarının teslimatının engellenmesi ve Türkiye'ye uluslararası finans kurumlarınca kredi verilmesinin önlenmesi gösterilebilir. İkincil yaptırımlar kapsamında birincil yaptırıma tabi olan ülkeler ile herhangi bir ticari ilişki içerisine giren bireyler veya şirketler ABD'de buldukları takdirde tutuklanabilir veya cezalandırılabilir.

Yaptırımların kapsamının artması geçtiğimiz sene içinde görülen **Hakan Atilla** davası gibi ceza davaları açılmasını gündeme getirecektir.

Trump yönetiminden perşembe günü gelen tepkiler ABD'de iç politika malzemesi yapılan Brunson davasının Washington ve Ankara arasındaki ilişkileri negatif yönde etkileme potansiyelinin olduğunu göstermiştir. "**Türkiye'ye geniş çaplı yaptırım uygulama**" tehdidinde bulunan Trump, Kongre'de devam eden yasama sürecini bir araç olarak kullanmayı düşünmektedir. Bu süreçte Kongre çeşitli yasalar içinde Türkiye'yi yaptırımların bir muhatabı haline getirecektir.

Her ne kadar yasal süreç kesinleşirse de ileride muhtemel yaptırımların Türkiye'deki yargısal süreci etkilemek üzere kullanılması planlanmaktadır.

Bu yaptırımlar ile yasama erki olan Kongre, yürütme erki olan Trump yönetimine bu yaptırımlara paralel bir şekilde yukarıda bahsedilen adımları atması yönünde birtakım yükümlülükler getirmektedir.

Fakat Trump yönetiminin "**ulusal güvenlik**" nedeniyle yaptırımların uygulanmasına muafiyet getirmesi söz konusu olabilmektedir. CAATSA isimli Kanun'un 231. bölümüne bakıldığında bu muafiyetin tanınması için yürütme organı Kanun'da öngörülen yaptırımların uygulanmaması gerektiğini yönünde bir tespit bulunabilir. Ancak Başkan Trump'ın son açıklaması göstermektedir ki Brunson'a yönelik yargı sürecinin devam etmesi karşısında yürütme bu muafiyet tanıma yetkisini uygulamayacaktır.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

[Tüm Yazıları >](#)

> **ABD'nin PKK/YPG'ye desteği iç hukuk ve uluslararası hukuk açısından suçtur (10.2.2018)**

> **ABD'nin "Hakan Atilla" kararı ve davanın hukuki meşruiyeti (6.1.2018)**

